

DZĪVES PIEREDZE :
zināšanas,
attieksmes,
prasmes -

Latvijas Universitāte
Asoc.prof., Dr.fiz.
ANDRIS BROKS

DZĪVEI :
izziņai,
apdomai,
rīcībai !

<http://blogi.lu.lv/broks/>
andris.broks@lu.lv
26 567 120

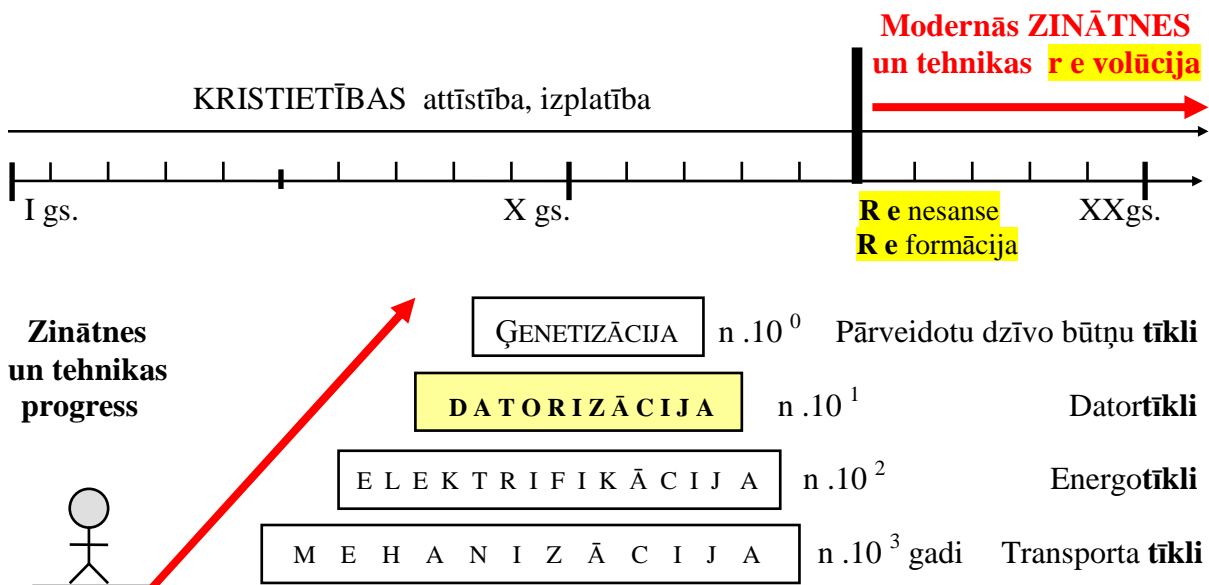
Latvijas Universitātes 69. zinātniskā konference
Fizikas didaktikas sekcija - 2011. gada 4.februāris

VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS FIZIKAS ĪSAIS KURSS MŪSDIENU PROFESIONĀLAJĀS VIDUSSKOLĀS

I E V A D A M - problēmas vispārīgā nostādne

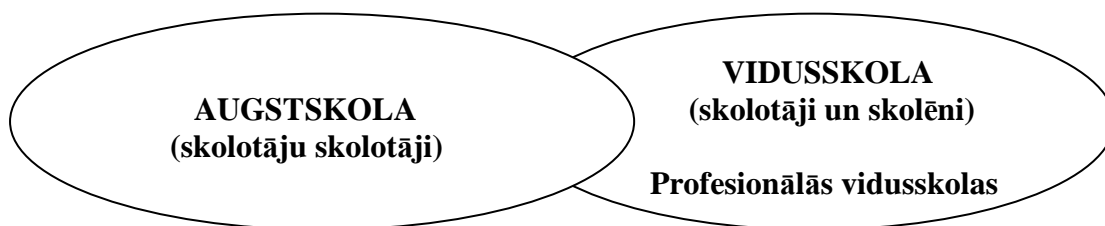
- 1) Jauno laiku sākums 16.gs., zinātnes un tehnikas revolūcija,
informācijas sprādzienis, pārmaiņas mūsdienu dzīvē un izglītībā

Mūsdienu Rietumu kopienas kultūras un civilizācijas attīstība

Zinātnes straujā progressa un tā rezultātu plašās izmantošanas rezultātā cilvēces dzīvesvide kļūst arvien mākslīgāka jeb tehniskāka, kamēr dabasvide jau prasa īpašu aprūpi un aizsardzību pret cilvēku saimnieciskajām darbībām. **Strauji veidojas mākslīgajai dzīvesvidei jeb tehnovidei atbilstošs tehnocilvēks.**

2) ESF/LU projekts

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

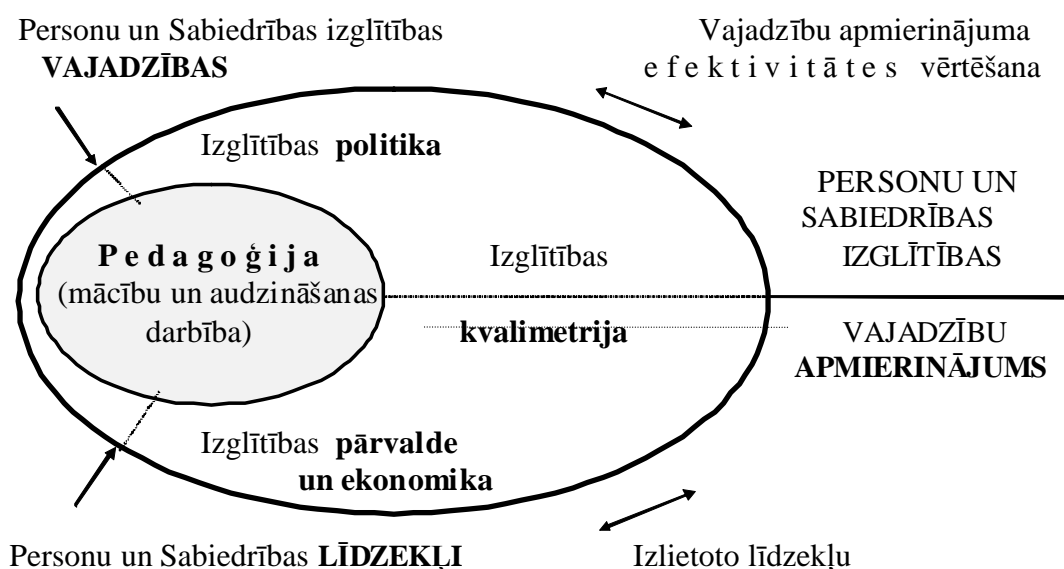
PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Vispārizglītojošā e-fizika (VeF) vidējā profesionālajā izglītībā

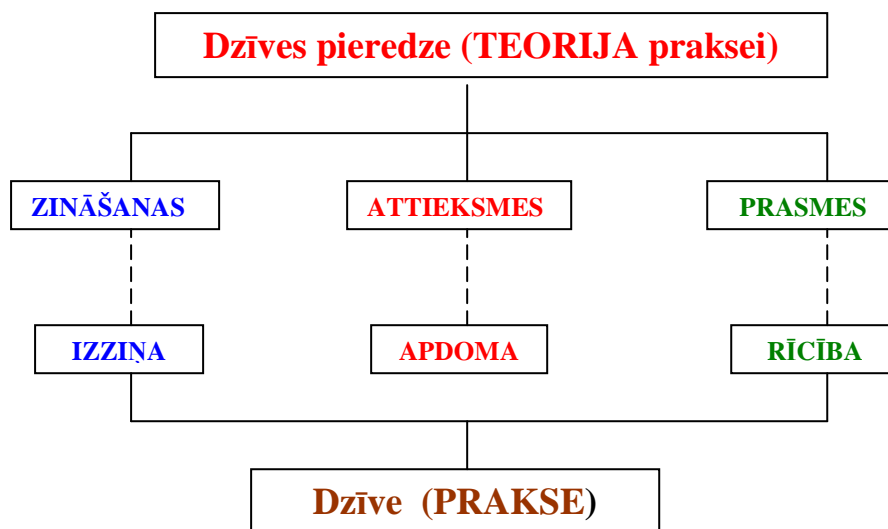
- Ievads (Pasaule-Cilvēks-Fizika) [10 %]
- Makropasaules fizika (mehānika, elektrība, starojumi) [40%]
- Mikropasaules fizika [20 %]
- Megapasaules fizika [20 %]
- Nobeigums (Pasaule-Sabiedrība-Fizika) [10 %]

1. FIZIKAS IZGLĪTĪBA

Izglītības funkcionālā struktūra

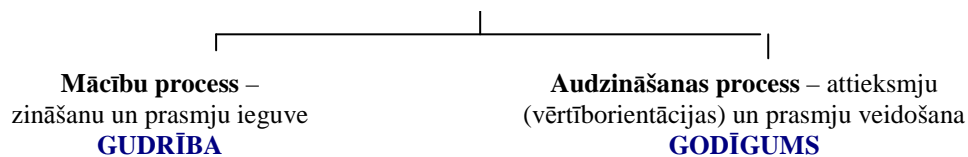

IZGLĪTĪBA kā īpaši organizētā veidā iegūta dzīves pieredze dzīvei - izglītojošās darbības mērķis un rezultāts

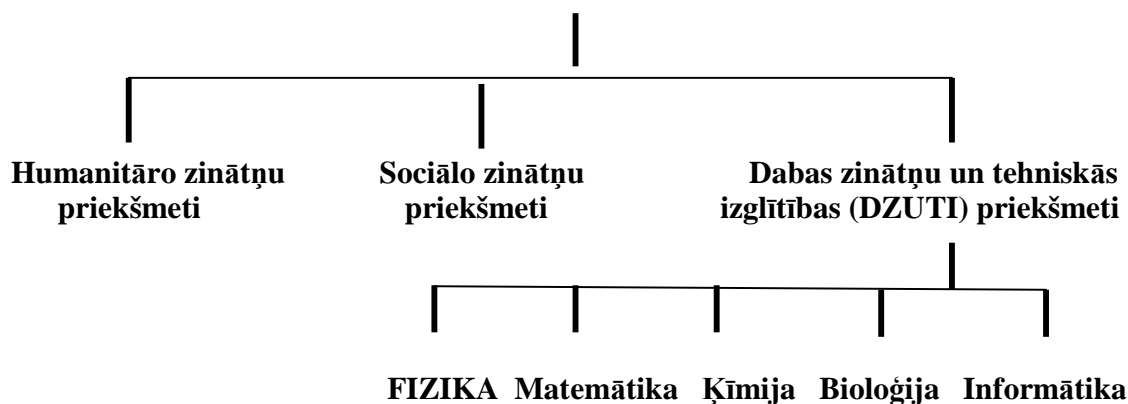

Izglītojošās darbības organizācija : izglītības vadība

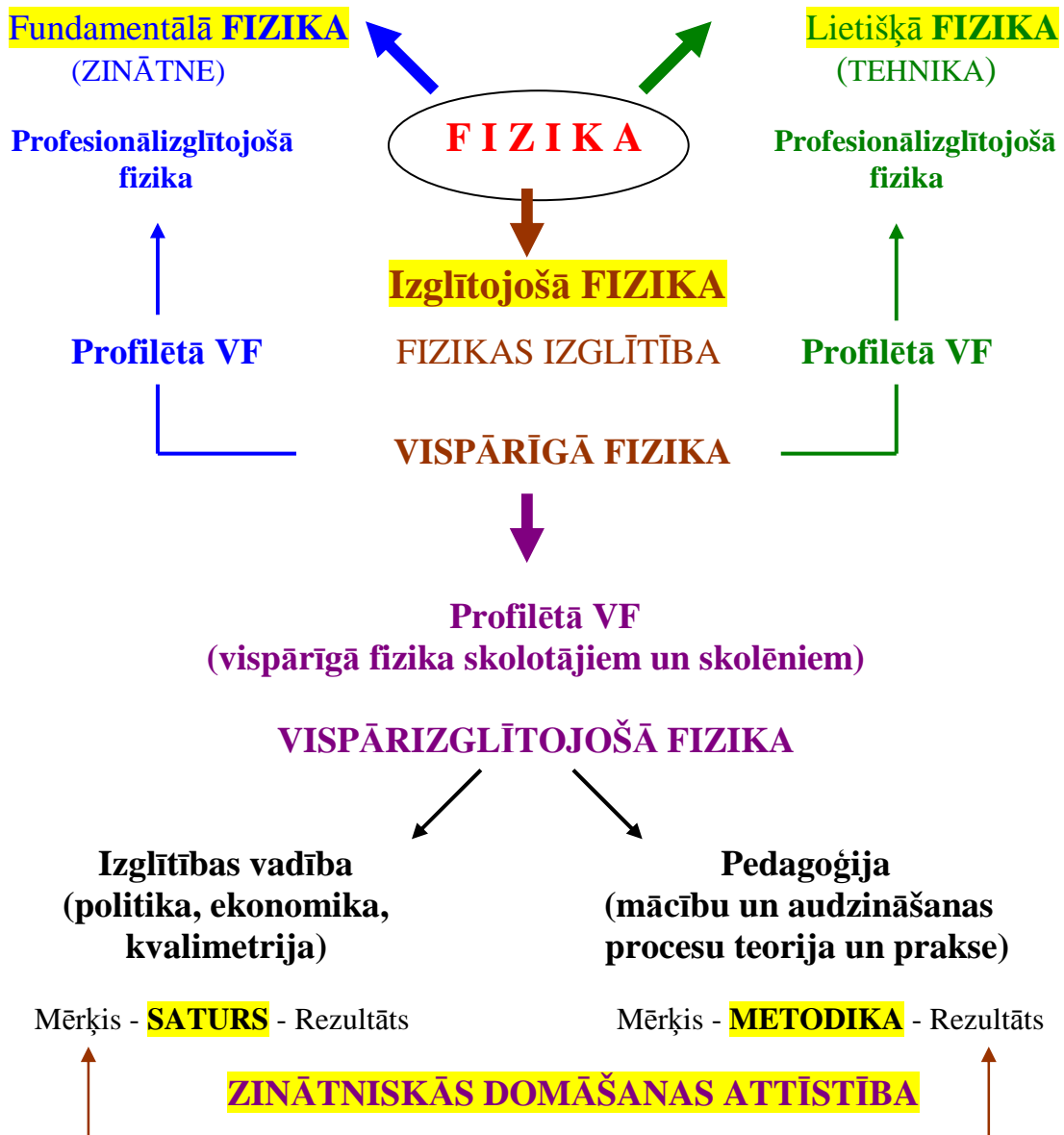
Izglītojošās darbības īstenošana : pedagoģiskā darbība

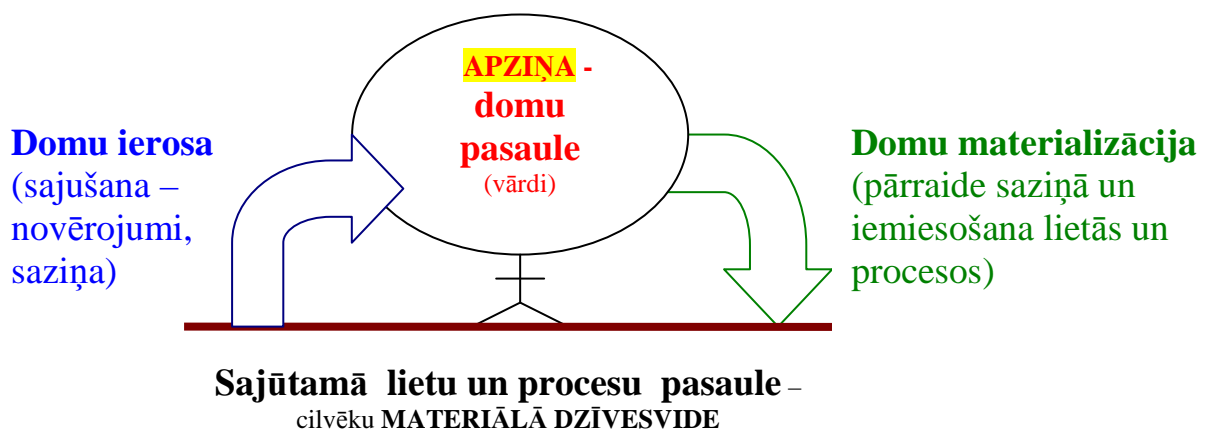
Vispārīzglītības pamatzari un dabaszinātņu un tehniskās izglītības (DZUTI) galvenie priekšmeti

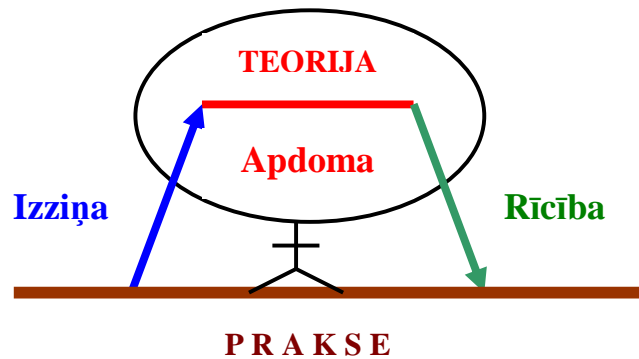
IZGLĪTOJOŠĀ FIZIKA - FIZIKAS IZGLĪTĪBA

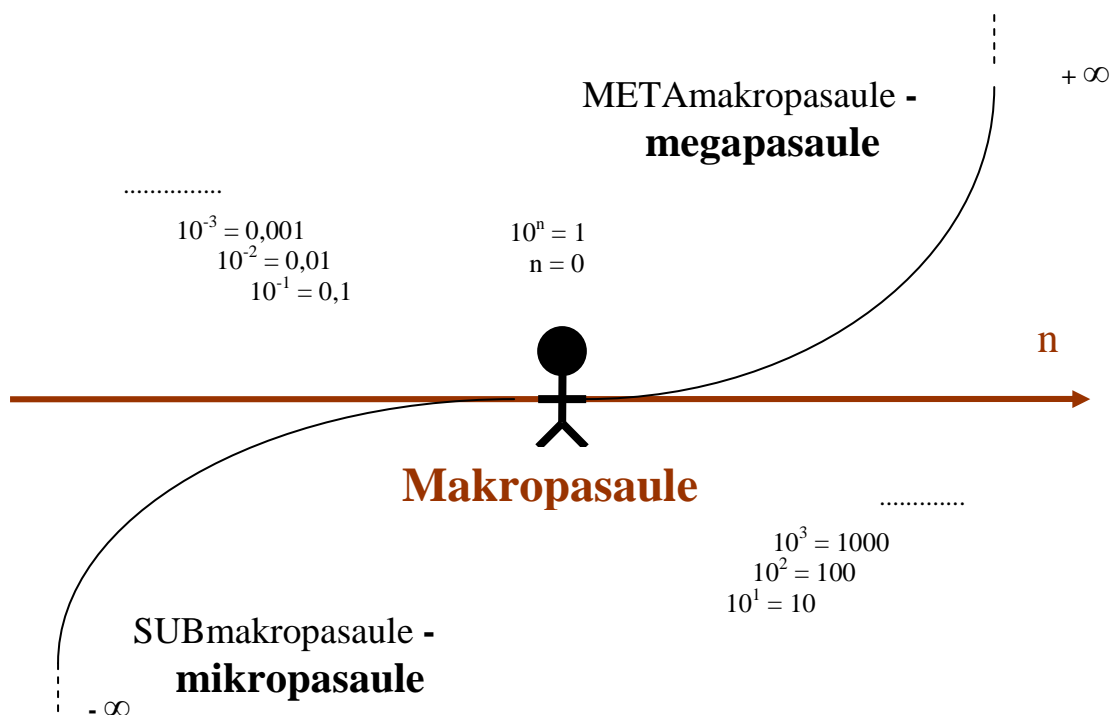
Domāšana – **informācijas procesēšana** - tā ir apziņa darbībā.

Domāšana ir saistīta ar teoretizēšanu - **apdoma** ikvienā cilvēkdarbībā savieno **izziņas** un **rīcības** procesus, kas nepieciešami konkrētu dzīves prakses vajadzību apmierināšanai

Sajūtamās jeb materiālās pasaules atveids cilvēka apziņā

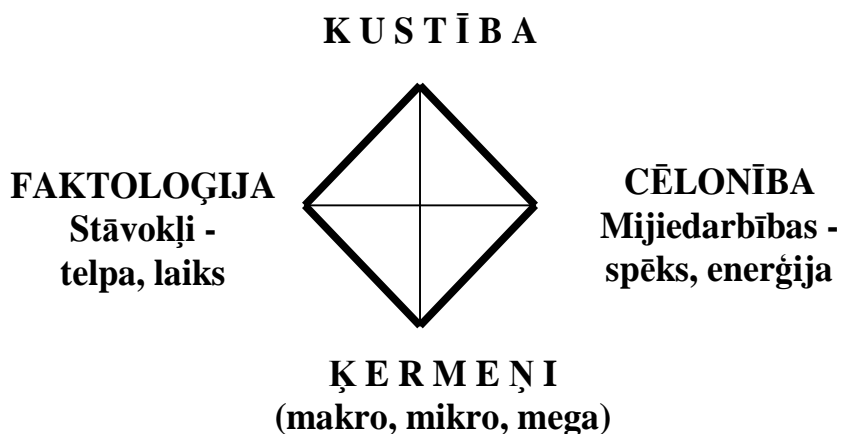

2. TRADICIONĀLAIS UN INOVATĪVAIS mūsdienu VISPĀRIZGLĪTOŠAJĀ FIZIKĀ

IZGLĪTĪBA	SATURS	METODIKA	
TRADICIONĀLĀ (proforientētā)	Elementārā profesionālā fizika	Mācības	Dominē kontrolēta zināšanu un prasmju apguve
INOVATĪVĀ (vispārattīstošā)	Fizikālo parādību apzināšana un izmantošana	Izglītojošā pētniecība	Dominē mērķtiecīgi vadīta patstāvīga radoša dzīves pieredzes ieguve
	Izgl.politika	Pedagoģija	

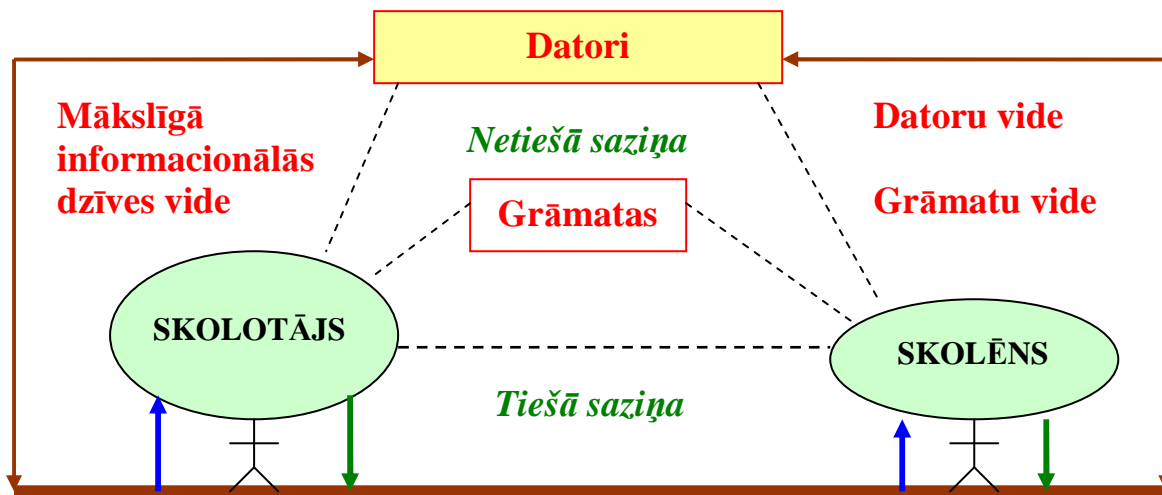
Fizikas IZGLĪTĪBA (vispārīzglītojošā fizika)		METODIKA - pedagoģija (izglītojošā pētniecība)			
SATURS	Ievads (Pasaule-Cilvēks-Fizika)				
	MAKRO pasaules fizika	Mehānika			
		Elektrība			
		Starojumi			
	MIKRO pasaules fizika				
	MEGA pasaules fizika				
Nobeigums (Pasaule-Sabiedrība-Fizika)					

Fizikas satura Lielo Domu kvadrāts (vispārīzglītojošās fizikas principiālais kodols)

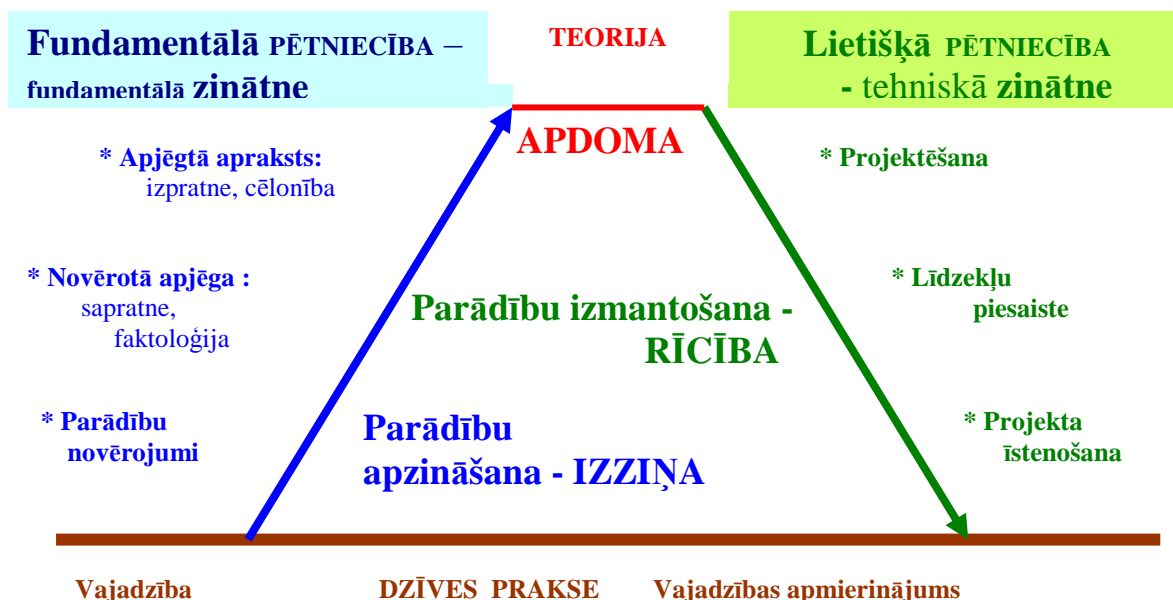
Inovācijas vispārizglītojošās fizikas pedagogijā

Skolēna un skolotāja sadarbības DATORIZĀCIJA – e-izglītības vides attīstība

Cilvēku dabiskā un mākslīgā fiziskās dzīves vide

PĒTNIECĪBA – dzīves pieredzes trūkuma novēršana jeb problēmu risināšana, lai apmierinātu aktuālu dzīves vajadzību

Izglītojošā PĒTNIECĪBA – izglītojošajā darbībā īpaši organizēta fundamentālā un lietīšķā pētniecība to kopsaistībā, lai izglītojošās personas iegūtu jaunu dzīves pieredzi izmantošanai dzīves praksē

NOBEIGUMAM -

skan sena dziesma jaunās skaņās

KĀDU KAM IZGLĪTĪBU KĀDAI DZĪVEI ?

IZGLĪTĪBA - dzīves pieredze dzīvei		Dzīves VIRZĪBAI	EKSISTENCEI dzīvē	
ZINĀTNISKĀ [patiesais]	Dominē PRĀTS (atziņas, jēdzieni - <i>izpratne</i>)	Fund. un lietišķā pētniecība	Dzīvesvides uzraudzība, apkope, atjaunošana	Dabasvide Cilvēkvide Tehnovide
SAIMNIECISKĀ [praksē derīgais]	Dominē GRIBA (vajadzības, līdzekļi - <i>izdarība</i>)	Saimnieciskā jaunrade	Zinātnes un mākslas sasniegumu izmantošana	Dabasvide Cilvēkvide Tehnovide
MĀKSLINIECISKĀ [skaistais]	Dominē JŪTAS (emocijas, tēli - <i>iztēle</i>)	Iedvesmai	Sadzīvei	Dabasvide Cilvēkvide Tehnovide

**Jāveidojas GUDRIEM UN GODĪGIEM cilvēkiem,
kuros vienotībā īstenojas GRIBA, JŪTAS UN PRĀTS**

Lai mums šodien izdodas saturīga konferences gaita,
risinās saturīgas diskusijas !

INOVĀCIJAS pilnveido TRADICIONĀLO

Inovātīvās pārmaiņas ir jāsāk ar augstskolām - ar mūsdienīgu pēc
satura un formas skolotāju izglītību.

Ilgstoša materiālā nabadzība rosina garīgās nabadzības veidošanos

**Kāda būs Latvijas dzīves un izglītības tālākā attīstība
21.gadsimtā?**